

SE EDU-UWEM MME ETE YE EKA EMI

EDIŌŌŌDE ABASI ENAMDE

Mme N̄ke 22:6; 29:15; 2 Timothy 1:1-5; Genesis 18:1-3, 16-19; Joshua 24:14, 15.

ŌYŌHŌ UKPEP-ńKPŌ 385

Eke M̄kparawa

IKO IBUOT: “TunŌ eyen fo, ndien enye eyenŌ fi nduŌk-odudu, onyuñ adat fi esit” (Mme N̄ke29:17).

Uduak Abasi Ke Abaña N̄kop-Uyo

Abasi edi Abasi emi anamde n̄kpŌ ke nde ke nde. Enye okobot ererimbot onyuñ anam enye ōſŌñŌ ada ke idaha oto ke n̄kop-uyo, emi asañade ke uduak Abasi. Utom-obot asaña ke uduak Abasi, edi owo anam didie?

Nte m̄bufo m̄kparawa iren ye iban efiŌkde mme ererimbot efen (planets) ye ererimbot nnyin nde etim esaña ke mme usuñ isañ mmŌ. Emi edi nte Abasi okowukde. Mme ikŌt, eto, ye mme flawa, esehe enyuñ esioño mme mfri mmŌ ke ata n̄nen-n̄nen ini ke isua, nte uduak Abasi edide. Kpa idem mme unam ikŌt, iyak, mme inuen eman nditŌ ke ata n̄nen-n̄nen ini mmŌ koro Abasi owukde ete edi ntre.

Owo enyene ukpuhŌre. Abasi ōnŌ enye unen ndimek se enye amade. Owo inyikke-nyik enye ndinam uyo Abasi, edi okop inemesit ke se enye anamde, onyuñ ōbŌ isuñ ke enye etrede ndinam. Abasi oyom mmŌ emi ekopde uyo Esie ke idaresit koro mmŌ emade Enye. Enye adat esit ke mmŌ enyuñ edatde esit ke enye: eñwŌñŌ onyuñ odu ōnŌ mmŌ: “Yak Jehovah onyuñ adat fi esit, ndien enye eyenŌ fi se esit fo oyomde” (Psalm 37:4).

Abasi otim anam ata n̄nen-n̄nen uduak abaña akparawa eren ye n̄wan, ye akamba eren owo ye n̄wan, mmŌ emi ekopde uyo enyuñ etienede uduak oro ekop inemesit enyun ebŌ edidiŌñ.

Ima Ada N̄kop Uyo Edi

Akpa n̄kpŌ emi eyenŌwŌñ ōfiŌkde ke uwem emi edi ukpeme ye ima Eka ye Ete. Oro edi nte Abasi oyomde ete edi. Abasi owut ima esie ye ukpeme esie ke abaña nnyin ebe ke ima eke enye esinde ke esit mme ete ye mme eka nnyin eke emade enyuñ enamde n̄kpŌ enŌ Enye. Ekama utŌ nditŌ oro ke ima; enyuñ enam mmŌ ekŌri ke uteñe Abasi enyuñ etunŌ mmŌ ke ima. ŌfŌfŌn ōnŌ eyen eke amanade oduk ke ufŌk eke edidiŌñde Abasi.

Ata ima inyimeke inŌ kpukpru udŌn ye m̄bumek ekpri eyen. Ima ōſŌñ onyuñ edi iberedem. Ima ada n̄kop-uyo edi, oro edi usuñ inemesit.

Ndikop Uyo Ete ye Eka

NditŌwŌñ etŌñŌ ndisaña ke usuñ inemesit emi ke ini mmo ekopde uyo mme ete ye eka. Akpa ufan ke ukp̄p̄-n̄kp̄ nnyin ewet enŌ mme ete ye eka: “Tim teme eyen-ŌwŌñ nte ekemde ye usuñ esie: ke ini enye akabarede idem akani owo, enye idikp̄ñke enye” (Mme N̄ke 22:6).

Ke usen ke usen mmŌ ekp̄p̄ nditŌ mmŌ usuñ nte mmŌ ekpedude uwem nte N̄wed Abasi etemedede. TŌñŌ ke ini edem emi Moses akadade nditŌ Israel edisim adaña isŌñ uñwŌñŌ, enye ōkŌdŌhŌ mmŌ ete: “M̄bufo eda ndien ikŌ emi esin ke esit m̄bufo, ye ke ukp̄ñ m̄bufo, enyuñ etebe mmŌ edian ke ubŌk m̄bufo nte idiŌñŌ, yak mmŌ enyuñ ena m̄bufo ke ufŌt enyin ke ōkp̄ŌisŌ. M̄bufo enyuñ eda mmŌ eteme nditŌ m̄bufo, enyuñ edŌhŌ ebaña mmŌ ke ini afo etiede ke ufŌk fo ye ke asañade ke usuñ, ye ke anade ke isŌñ, ye ke edemerede ke idap” (Deuteronomy 11:18,19).

Edieke nnyin idide ndito n̄kop-uyo, “uwem nnyin mi eyebiet mme usen Heaven ke isŌn emi”. Edieke nnyin mikopke uyo, nnyin iyebŌ ntunŌ, emi n̄kŌ edi uduak Abasi; “eto ye item enŌ owo eti ibuot” (Mme N̄ke 29:15).

Uwut-N̄kpŌ Timothy

Mme owo ifan ekebŌ utŌ ukp̄p̄-n̄kp̄ Abasi emi ke ini uyen mmŌ, nnyin idiŌñŌ ke, edi nnyin imokop ke N̄wed Abasi ibaña akparawa Timothy. Eka esie Eunice ekedi eyen añwan Jew, kpa ye eka-eka esie Lois; ntre ikpaha owo idem ke utŌ ntunŌ ye ukp̄p̄-n̄kp̄ ke ikŌ Abasi emi ekedide udeme Timothy nte enye ōkŌkoride. Enye ama onyime mme IkŌ emi eka esie okokotde ōnŌ enye oto ke IkŌ Abasi, ndien enye akabare edi eyen Abasi akpanikŌ.

Ema ediño Timothy nte eyen ñkpọ-item ye anam akpanikọ; ndien ke ini Paul, owo-mbet akade obio emana Timothy ke isan ukwọrọ-ikọ esie oyohọ iba, Paul ọdiño enye nte eti anam-utom ke inwañ Abasi, onyūñ ada enye ke ndusuk isañ ukwọrọ-ikọ esie.

Edikop Uyo Nnọ Mme Ọkwọrọ-Ikọ

Nditọ emehe ke ndikop uyo nnọ ukara oto ke eti erikpep mme ete ye eka emi ediño Abasi, ndien ke mmọ ema ekekpon ekem ndida itie ke utom ufọk Abasi, mmọ edu ke mbeñe-idem ndikop uyo nnọ mme andikpep ke Usen-Ọbọñ ye ọkwọrọ-ikọ mmọ, nte Abasi ọdọhọde: “Ekop uyo mme andida mbufo usuñ, enyūñ esuk ibuot enọ mmọ; koro mmọ ekpeme eyom ufọn ukpọñ mbufo, nte mmọ emi enyenede ndino Abasi ibat” (Mme Hebrew 13:17).

Ñkop-Uyo Nnọ Mme Odudu Ukara

Ke ini mmọ ekade ufọk-ñwed emi ukara esiakde, uwem ñkop-uyo osuk akaka iso. Mmọ ekop uyo andikpep mmọ adaña nte mituahake ye ido ukpono Abasi mmọ. Mmọ enim mbet usuñ isañ ye mme mbet ikpọ obio ye eke idut emi mmọ eduñde; nte ekekpepde mmọ eto ke Ñwed Abasi eti mmọ ete esuk idem enọ mme andikara ye mme enyene-idaha, enyūñ esuk ibuot enyūñ ebeñe idem ndinam kpukpru nti utom (Titus3:1).

Ñkop-Uyo Nnọ Abasi

Ke akande oro ema ekpep ndikop uyo Abasi koro mmọ ema Enye. Enye edi andikpon ñkan kpukpru se owo ekedededi okpokopde uyo ọnọ. Onyūñ edi mmem-mmem ndifiok se Abasi oyomde oto nnyin ndinam koro Enye ewet mme ewuhọ Esie ke Ñwed Abasi. Ke ufọk-ñwed nnyin ikpep ito edikot ñwed ukpep-ñkpọ ye ndikop se mme andikpep nnyin etiñde. Nnyin ikpep uduak Abasi oto ke edikot Ñwed Abasi ye ndikpañ utọñ nnọ andikpep eke Jesus ọnọde edi ke ererimbot, Edisana Spirit emi etiñde ikọke esit, onyūñ etiñ ọnọ nnyin ete ke enen ndikop uyo.

Unen Nditọ

Ke nnyin ima ikekere ibaña ukpep-ñkpọ mme ete ye eka emi ediño Abasi ke uwem nditọ mmọ, yak ikere ibaña unen emi nditọ enyenede ke ndiñwam mme ete ye eka mmọ. Ete ye eka enyene ñkpọ ndinam ke utom Eti-mbuk. Ke ñkañ eka ekeme nditie nte ubiño utom emi owo mikwe. Utom esie ekeme ndidi akam ye nditim ufọk ñkama. Ete ekeme ndika mme ederi efak; enye ekeme ndiwat ubom-isoñ emi emende nditowọñ edi ukpep-ñkpọ ke Usen-Ọbọñ; ekeme nditiñ ikọ-ntiense; ekeme ndikwọrọ Ikọ Abasi. Se ededi ete ye eka enyenede ndinam, nditọ ekeme ndiñwam. Mmọ ekeme ndinam kpukpru ñkpọ enyūñ etre nsuk uyo ye eneni; oro edi usuñ Abasi. (Ñwed Mbon Philippi 2: 14, 15. Ke ini akam mmọ ekeme ndida itie mmọ ke ndikot Ñwed Abasi enyūñ ebuana ke edibọñ akam ke ini edikpono Abasi ke ufọk.

Ini kiet ko, Joel, anditiñ ntiñ-nnim ikọ ama etiñ ete yak eda ñkpri nditọ eduk ke ufọk-Abasi ke ebiet emi ñkpri nditọ ye ikpọ owo ekponode Jehovah. Ke ndusuk itie ke Ñwed Abasi, Abasi etiñ ete, “Yak kpukpru owo edọhọ, ete, Amen”. Enye oyom kpukpru owo, ñkpri ye ikpọ enim ikọ Esie ke akpanikọ.

Uwut-Ñkpo Abraham

Abraham ye Sarah ekedi mme ete ye eka emi ediño Abasi nte ikotde ibaña ke Ñwed Abasi. Mmọ ema ema Abasi enyūñ ekpeme ndikop uyo Esie. Abraham ikosukke uyo ke ini enye ekenyenede Eliezer eyen ufọk esie kpọt nte adia akpa esie, edi ke ini Abasi ọkọñwọñde ndinọ Abraham eyen ke ini usọñ esie, enye ama onim Abasi ke akpanikọ. Abasi okokot enye ufan Imọ onyūñ ọdọdọhọ ete, “Nte ndedip Abraham se ami nyomde ndinam: ndien Abraham iditreke ndidi akamba ye ọkpọsọñ idut, kpukpru mme idut ererimbot eyenyūñ ekut mfọn eke otode enye ke idem? Koro mmemek enye, ete ekpeme usuñ Jehovah, ndinam se ifọnde inyūñ inende, kpañ Jehovah akpada kpukpru se ọkọdọhọde abaña Abraham ọsọk enye” (Genesis 18: 17-18).

Abasi ọdiño nnyin kiet-kiet mfin emi ñko. Nte nnyin imanam akpanikọ inyūñ isoñọida ke mbuqtidem? Mme nte nnyin ke inenim usuñ Jehovah? Nte enyaña nnyin, ke inyūñ inanam uduak Esie? Mme nte nnyin ke idu uwem eke Abasi edidade nti ñkpọ ọsọk mme ete ye eka nnyin nte enye oyomde ndinam nnọ mmọ?

Abasi ama ọñwọñọ isoñ Canaan ọnọ Abraham man ofuri ererimbot ekut ufọn eto ke enye, edi omokut, edisu eñwọñọ oro ọkọñọ ke nditọ ndikpono Abasi.

Afo Ada Ke Mmọ̀n?

Nte ekeme ndidi ete fo ye eka fo eyom ndika mboho-ataya, edi oto ke unana afo ndidu eti uwem, mmọ̀ etie ke ufọk? Mme ekeme ndidi Abasi oyom ndinọ mmọ̀ eka nte mme ọkwọrọ-ikọ Abasi, edito ke afo nditre ndinyene erinyaña mmọ̀ ikemeke ndika? Ekpekam etiñ ebaña fi nte ke afo amama Eti-mbuk, ñko ke afo omonyũ otim ọdiọñ ufọn ukpono Abasi ete fo, onyuñ ọsọñ ada ye enye nte enye ọdọhọde ete, “edi ama edi ami, ye ufọk mi, iyenam ñkpọ, Jehovah” (Joshua 24: 15).

MME MBUME

1. Ke ini ewe ke uwem ke akpana nte ekpepowo usuñ emi akpanade enye aka?
2. Nso ke eyen-ọwọñ ada ọsọk eka esie edieke eyakde enye okoride ye unana ntunọ?
3. Eunice, eka Timothy okoto ewe idut?
4. Ke odudu ewe ñwed ke ekeda ekpep enye ñkpọ nte eyen-ọwọñ?
5. Ke nso usuñ ke Abasi ọkọdọhọ ete ke iyediọñ Abraham?
6. Nso ke nditọ ekenyene ndinam man Jehovah ekeme ndida utọ akwa edidiọñ emi nsọk Abraham?
7. Anie eketiñ ete, “Ama edi ami ye ufọk mi, nnyin iyenam ñkpọ Jehovah”?